

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 782/2026
15.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА, из села ..., ..., чији су пуномоћници Игњат Спасић и Миодраг Јанковић, адвокати из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Координациона управа за АП КиМ, ПУ Гњилане, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2902/25 од 27.11.2025. године, у седници одржаној 15.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ, одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2902/25 од 27.11.2025. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2902/25 од 27.11.2025. године, у ставу првом изреке у делу одлуке о главној ствари и у ставу другом изреке, и пресуда Првог основног суда у Београду П1 3141/24 од 10.06.2025. године, у ставу другом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања на износе зараде досуђене правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 7747/21 од 15.11.2023. године за период од 01.11.2018. године, закључно са јулом 2021. године.

У преосталом делу, којим је потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 3141/24 од 10.06.2025. године у ставу другом изреке за период од августа 2021. године закључно до новембра 2022. године, ревизија тужене се **ОДБИЈА**, као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкова поступка од 49.500,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3141/24 од 10.06.2025. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог тужене за прекид поступка. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да за тужиоца уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања на износе зараде досуђене правноснажном Првог основног суда у Београду П1 7747/21 од 15.11.2023. године, за период од 01.11.2018. године до 30.11.2022. године, и то појединачне месечне износе ближе наведене у том ставу изреке, по стопама које су важиле на дан исплате неисплаћене зараде по пресуди П1 7747/21 од 15.11.2023. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 108.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2902/25 од 27.11.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Тужилац је доставио одговор на ревизију тужене захтевајући накнаду трошкова ревизијског поступка.

По оцени Врховног суда, о посебној ревизији тужене у овом спору потребно је одлучивати ради новог тумачења права по питању застарелости потраживања доприноса за обавезно социјално осигурање и начина рачунања рока застарелости, због чега је на основу члана 404. ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном и извршном пресудом Првог основног суда у Београду П1 7747/21 од 15.11.2023. године, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћених зарада за период од 01.11.2018. године до 30.11.2022. године, исплати појединачне новчане износе опредељене у изреци пресуде, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате. На досуђене износе накнаде штете по наведеном основу, тужена није у корист тужиоца уплатила доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду. Тужбу ради уплате доприноса тужилац је поднео 05.09.2024. године, а тужена је истакла приговор застарелости његовог потраживања.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредби чланова 2, 3. и 51. став 1. и 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, члана 105. Закона о раду, чланова 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима, усвојили тужбени захтев, налазећи да је приговор застарелости неоснован. По становишту нижестепених судова, уплата доприноса не застарева, будући да представља услов за остваривање права на пензију, поред тога пресуда од 15.11.2023. године, којом су досуђени износи неисплаћене зараде, постала је правноснажна 17.04.2024. године, а тужба је поднета 05.09.2024. године, што значи да није протеко рок застарелости потраживања од 3 године прописан одредбом члана 196. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, основани су наводи ревизије тужене да су нижестепени судови приговор застарелости ценили погрешном применом материјалног права.

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“ бр. 84/04 ... 94/24), прописује да је послодавац обвезник обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене и дужан да је да ове доприносе обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, по прописима који важе у моменту исплате тих примања (члан 51. став 1. и 2. у вези са чланом 3.).

Доприноси који се плаћају из зараде у смислу члана 105. став 2. Закона о раду, а које послодавац дужан да обрачуна и уплати у своје име а у корист запосленог, саставни су део зараде и представљају потраживање запосленог из радног односа које је, по својој природи грађанско-правни, облигациони однос. Зато се на спорни однос странака у погледу застарелости потраживања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као саставног дела зараде, примењује одредба члана 196. Закона о раду у вези са члановима 360., 361. и 362. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 196. Закона о раду, прописано је да сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од 3 године од дана настанка обавезе. Застарелост почиње да тече првог дана после дана када је запослени могао да захтева испуњење обавезе послодавца, што је у складу са чланом 361. став 1. Закона о облигационим односима. Према одредби члана 4. став 2. Закона о платама државних службеника и намештеника, плате се исплаћују у текућем месецу за претходни месец. Рок застарелости, сагласно члана 362. Закона о облигационим односима, наступа када истекне последњи дан законом одређеног времена. На основу одредбе члана 360. став 1. и 2. Закона о облигационим односима, застарелошћу престаје захтевати испуњење обавезе, а застарелост наступа кад протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе. Суд се не може обазирати на застарелост ако се дужник није на њу позвао (став 3.).

По оцени Врховног суда, на овај правни однос не може се применити одредба члана 114е Закона о пореском поступку и пореској администрацији, којом је прописано да се одредбе тог закона о застарелости права на утврђење и наплату не примењују на доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и доприносе за обавезно здравствено осигурање, јер се у конкретном случају не ради о пореском поступку и односу између пореске управе и пореског обвезника.

У конкретном случају, обавеза тужене да за рачун тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање настала је истовремено са обавезом да тужиоцу исплати плату за сваки месец која обавеза доспева 25. дана у месецу за претходни месец. Испуњење обавезе тужене на уплату тих доприноса тужилац је могао да захтева првог дана после дана кад је могао да захтева испуњење и обавезе тужене на исплату плате. У парници коју је водио ради накнаде материјалне штете по основу неисплаћене зараде за период од 01.11.2018. године до 30.11.2022. године, тужилац је пропустио да тражи и уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на тражене и досуђене износе неисплаћене плате. Имајући у виду да је тужбу ради уплате доприноса тужилац поднео 05.09.2024. године, следи да су, у смислу одредбе члана 196. Закона о раду, застарела његова потраживања за накнаду штете за период од новембра 2018. године до јула 2021. године, имајући у виду да се плате исплаћују у текућем месецу за претходни месец према одредби члана 4. став 2. Закона о платама државних службеника и намештеника, па је, услед застарелости, престало право тужиоца да од тужене захтева испуњење обавезе за тај период јер се тужена, као дужник, позвала на застарелост. У преосталом делу, ревизија тужене је неоснована јер тужиочево потраживање за период од августа 2021. године до 30.11. 2022. године, није застарело у смислу одредбе члана 196. Закона о раду, а тужена је дужна да призна доприносе за тужиоца уплати на основу одредбе члана 51. став 1. и 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање по прописима и стопама које су важиле на дан исплате неисплаћене зараде по пресуди Првог основног суда у Београду П1 7747/21 од 15.11.2023. године. Првостепени суд је тужену правилно обавезао да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а делимично преиначење првостепене пресуде није од утицаја на измену одлуке о трошковима која је донета правилном применом одредбе члана 153. став 2. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 414. став 1. и 416. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом и трећем изреке.

Тужена је делимично успела у поступку по ревизији, па јој на основу члана чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП, припада право на сразмерну накнаду трошкова поступка који обухватају трошкове на име: састава жалбе и ревизије од по 27.500,00 динара, применом важеће Адвокатске тарифе, па је Врховни суд одлучио као у ставу четвртом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију и за судске таксе, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу петом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић